

**ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา
ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี**
**Personnel Attitude for Education Management Information System
of Muaklek Wittaya School Saraburi Province**

อานนท์ สาวิวัฒน์¹ นพดล เจนอักษร²

Received : August 19, 2023

Revised : September 2, 2023

Accepted : September 19, 2023

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี 2) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยศึกษาประชากร คือ บุคลากรโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี จำนวน 78 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามความคิดเห็น เรื่อง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี 2) แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1. ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เป็นพหุแนวทาง แบ่งเป็นแนวทางในการส่งเสริม 79 แนวทาง และแนวทางในการพัฒนา 41 แนวทาง

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this independent study were to determine 1) Personnel Attitude for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province. 2) the promotional and developmental guideline for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province. The population used for this study were 78 personnels of Muaklek Wittaya School Saraburi Province. Respondent was used as the unit of analysis. The instruments used for this study were 1) a questionnaire on Personnel Attitude for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province and 2) an open-ended questionnaire for promotional and developmental guideline for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province. The data were analyzed by frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and content analysis. The finding of this study were as follows:

1. Personnel Attitude for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province in overall aspects at the high level. Except Extent Implementation of EMIS as to Community Extension Service aspects at the medium level.

2. The promotional and developmental guideline for Education Management Information System of Muaklek Wittaya School Saraburi Province have multiple approaches. Are promotional 79 guidelines and developmental 41 guidelines.

Keywords : Education Management Information System

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้ทุกประเทศทั่วทั้งโลกรวมไปถึงประเทศไทยต้องเร่งสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ ความสามารถ สร้างชีวิตแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดสังคมแห่งภูมิปัญญา ซึ่งถือว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการวางรากฐานของการพัฒนาคนและประเทศชาติ ซึ่งปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานภาคเอกชนเริ่มมองเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่ถูกต้อง และรวดเร็วแม่นยำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาระบบบริหารและสารสนเทศใหม่ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของกระบวนการวางแผนองค์กร โดยต้องมีการพัฒนาแผนระบบบริหารและสารสนเทศให้สนับสนุนกับแผนรวมขององค์กรทั้งหมด องค์กรควรจะมีแผนกลยุทธ์ขององค์กรก่อนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนกลยุทธ์ด้านระบบบริหารและสารสนเทศรองรับกับแผนกลยุทธ์ขององค์กร และหลังจากนั้นจึงกำหนดแผนปฏิบัติการและโครงสร้างด้านสารสนเทศหน้าที่หลักของระบบบริหารและสารสนเทศคือช่วยสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กร ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งภายในและภายนอกองค์กร เนื่องจากการบริหารงานประจำวันมีลักษณะที่มีรูปแบบที่แน่นอน มีการกำหนดขั้นตอนวิธีการทำงาน ระเบียบต่างๆลักษณะการตัดสินใจจึงมีแบบแผนที่แน่นอนและชัดเจน มีลักษณะเฉพาะเรื่อง มีรายละเอียดมากและลึกซึ้งเฉพาะด้าน การที่มีการจัดทำระบบบริหารและสารสนเทศที่ช่วยสนับสนุนต่อการจัดการในระดับต้น จะช่วยให้การทำงานในระดับต่างๆ เกิดความคล่องตัว ยังช่วยให้องค์กรสามารถใช้สารสนเทศที่มีอยู่ในการตัดสินใจและวางแผนในระยะสั้นได้เป็นอย่างดีและประสิทธิภาพ (สิริชัย ดีเลิศ, 2558)

การใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อความจำเป็น ต่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ทั้งในรูปแบบของระบบสารสนเทศพื้นฐานของสถานศึกษา ซึ่งเป็นการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานทางการศึกษา ของสถานศึกษา ประโยชน์ในการพิจารณาวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการจัดการศึกษาของโรงเรียนข้อมูลจำเป็นสำหรับระบบสารสนเทศพื้นฐาน ได้แก่ ข้อมูลสถานศึกษา สภาพเศรษฐกิจ การเมืองสังคม ความต้องการของชุมชน สภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างและภารกิจ ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน เป็นระบบสารสนเทศที่ต้องทำการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมด เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนจำแนกเป็นรายชั้นรายปี ผลการประเมินคุณภาพของผู้เรียน รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน รายงานความประพฤติ พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ด้านระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการ เป็นการจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่จะทำให้การบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของสถานศึกษานั้นมีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น และด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ เป็นระบบสารสนเทศที่ต้องมีการประมวลผลรวม มีการเปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้องและทันสมัย จึงมีความหมายต่อการจัดการและ การบริหารงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวอย่างรายงานของระบบสารสนเทศ เช่น สภาพการบริหารและการจัดการ ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการพัฒนา สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก และอื่น ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การจัดการสารสนเทศอย่างมีระบบ ทำให้มีข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่าง ๆ ผู้บริหารจึงต้องตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ว่าต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งในระดับปฏิบัติการ ระดับจัดการและระดับกลยุทธ์ เพราะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพและโปร่งใส สถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน เรียกใช้ได้สะดวกและตรงตามความต้องการจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน พัฒนาคุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กระทรวงศึกษาธิการมีการกำหนดนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ 2565 ในหลายด้าน ซึ่งหนึ่งในนโยบายนั้นคือนโยบายที่เกี่ยวกับ ICT (Information and Communication Technologies) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย 7 เรื่องย่อย ได้แก่ 1) Data Center ศูนย์ข้อมูลกลาง 2) Big Data ข้อมูลขนาดใหญ่ (คลังข้อมูล การนำข้อมูลมารวมกัน) 3) Platform (e-library e-learning และ Teaching Resource Platform) 4) e-book 5) e-office e-mail และ document 6) ระบบบริหารจัดการห้องเรียน School และ Classroom Management และ 7) โครงสร้างพื้นฐาน Infrastructure (Internet) (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) โดยนโยบายนี้เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็นกรอบของการบริหารอย่างเป็นระบบ

จากการศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ สามารถแบ่งสารสนเทศที่โรงเรียนเก็บรวบรวมไว้ได้ 5 กลุ่ม ได้แก่ สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพทั่วไปและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของนักเรียน โดยเฉพาะผลการเรียนของนักเรียน สารสนเทศเกี่ยวกับรายละเอียดของบุคลากรในโรงเรียน สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และสารสนเทศในด้านอื่นๆ เช่น คุรุภัณฑ์ งบประมาณ เป็นต้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2559) ซึ่งสารสนเทศดังกล่าวสามารถรวบรวมเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา โดยครอบคลุมองค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษา การเก็บข้อมูลสารสนเทศและมีการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน เท้าทันต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาอีกด้วย

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษานั้น ขึ้นอยู่กับบทบาทของแต่ละสถานศึกษา ด้วยความพร้อมที่แตกต่างกันทั้งด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากร และวิธีการบริหารจัดการ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้เกิดการบริหารที่เหมาะสม ซึ่งนอกจากจะมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยที่เล็งเห็นความสำคัญ วางแผนกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารระบบสารสนเทศในสถานศึกษาแล้ว ยังมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในต่างประเทศ เช่น ที่ Charles C. Villanueva ได้จัดทำเอกสารเรื่อง Education Management Information System (EMIS) and the Formulation of Education For All (EFA) Plan of Action, 2002-2015 ได้กำหนดขอบเขตการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้ ประกอบด้วย 1. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับนักเรียน 2. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับบุคลากร 3. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับหลักสูตร 4. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับกฎหมายและการควบคุม 5. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

การศึกษาไปใช้กับสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ 6. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการเงิน 7. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการส่งเสริมชุมชน และ 8. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการวางแผนการศึกษา การวิจัย และการประเมินผล (Charles C. Villanueva, 2003) สิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาที่ทุกสถานศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการและเก็บรวบรวมสารสนเทศเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ในบริบทของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ที่มีการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในหลายด้าน สิ่งเหล่านี้เป็นแนวทางที่ผู้บริหารได้ตระหนักถึงความสำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของโรงเรียนในการออกแบบ กำหนดแนวทาง และแสดงทัศนะในทางที่หลากหลาย โดยในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ หรือแต่ละฝ่ายงานมีการกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่แตกต่างกัน ซึ่งทัศนะเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องทำความเข้าใจเพื่อประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษา และจากการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ผ่านมาผลการประเมินพบว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนนั้นยังมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควร ซึ่งเกิดจากปัญหาต่างๆ ทั้งการกำหนดวัตถุประสงค์ของการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการของสถานศึกษา ขาดอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารยังไม่สมบูรณ์ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบข้อมูลยังไม่มีประสบการณ์มากพอที่จะทำได้มาซึ่งผลของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพต่อการบริหาร ขาดการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นลำดับขั้นตอน และขอบข่ายของการจัดเก็บข้อมูลที่ยังไม่ชัดเจน และสิ่งสำคัญคือความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของบุคลากรที่ยังไม่เพียงพอ

ซึ่งจากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี ในด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษานั้น พบว่ามีปัญหาหลายด้านที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศและการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น ครูที่ได้รับมอบหมาย แต่งตั้งให้รับผิดชอบ ขาดความรู้ความเข้าใจ ทักษะ และเทคนิควิธีการจัดการระบบสารสนเทศที่มีอยู่ให้เหมาะสมหรือพร้อมต่อการใช้งาน อีกทั้งครูยังขาดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในด้านต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งบทบาทของผู้บริหารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดแนวทางที่ชัดเจน โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยาต่อไป

ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ยังขาดการวางแผน การบริหารจัดการ ที่เหมาะสม เนื่องจากบุคลากรยังมีทักษะความรู้ในการจัดการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาที่เพียงพอ ทำให้การจัดเก็บข้อมูลที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนนั้นไม่เพียงพอตามไปด้วย การประสานงานเพื่อส่งต่อข้อมูลทางการศึกษา และการพัฒนาระบบสารสนเทศในรูปแบบใหม่ที่พร้อมต่อการใช้งานตามบริบทของโรงเรียน ขาดทักษะทางด้านโปรแกรมที่จะนำมาช่วยเหลือในการประมวลผลข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา

ของโรงเรียนมหกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เพื่อทราบทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร การศึกษา ของโรงเรียนมหกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี และเพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมหกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เพื่อการดำเนินงานให้เกิด ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

วัตถุประสงค์ (Objective)

1. เพื่อทราบทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมหกเหล็ก วิทยา จังหวัดสระบุรี
2. เพื่อทราบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียน มหกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี

ขอบเขตของการวิจัย (Delimitation)

การวิจัย เรื่อง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมหกเหล็ก วิทยา จังหวัดสระบุรีผู้วิจัยมุ่งศึกษาจากเอกสาร เรื่อง Education Management Information System (EMIS) and the Formulation of Education For All (EFA) Plan of Action, 2002-2015 โดย Charles C. Villanueva ที่ได้กำหนดการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้ ประกอบไปด้วย 1) ขอบเขตของการนำระบบ สารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับนักเรียน 2) ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร การศึกษาไปใช้กับบุคลากร 3) ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับหลักสูตร 4) ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับกฎหมายและการควบคุม 5)ขอบเขตของ การนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ 6) ขอบเขตของการ นำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการเงิน 7) ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการ บริหารการศึกษาไปใช้กับการส่งเสริมชุมชน 8) ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้ กับการวางแผนการศึกษา การวิจัย และการประเมินผล

วิธีการวิจัย (Method)

เพื่อให้การดำเนินการการค้นคว้าอิสระเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์การวิจัยจึง ได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแบบการวิจัย

แผนแบบการวิจัยที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้ แผน แบบงานวิจัยแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non-experimental case study)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนมหกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี จำนวน 78 คน (ไม่รวมผู้วิจัย)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced choice) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง หน้าที่และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา 8 ด้าน คือ

1. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับนักเรียน
2. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับบุคลากร
3. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับหลักสูตร
4. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับกฎหมายและการควบคุม
5. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ
6. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการเงิน
7. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการส่งเสริมชุมชน
8. ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการวางแผนการศึกษา การวิจัย และการประเมินผล

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดจัดลำดับคุณภาพ (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับน้อย ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับมาก ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีค่าน้ำหนัก คะแนน 5 คะแนน

2. แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อนำไปศึกษาวิจัยในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลของ Charles C. Villanueva เรื่อง Education Management Information System (EMIS) and the Formulation of Education For All (EFA) Plan of Action, 2002-2015 มาสร้างแบบสอบถามจำนวน 40 ข้อ หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัยจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน และค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย จากบุคลากรโรงเรียนแก้งคอย จังหวัดสระบุรี จำนวน 30 ท่าน ภายใต้การแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา วิเคราะห์ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัยด้วยค่าครอนบาช อัลฟา (Cronbach's alpha) พบว่ามีค่า 0.975 อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2. แบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นแล้ว ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อสอบถามแนวทางการส่งเสริมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี ในตัวแปรที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงกว่า 3.50 และเสนอแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี ในตัวแปรที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตต่ำกว่า 3.50 โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูปฏิบัติหน้าที่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้างานพัฒนาเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศและข้อมูลทางการศึกษาโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา และข้าราชการครู เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา ให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรออกให้ส่งไปยังโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ใช้ประชากร คือ บุคลากรของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จำนวน 78 คน เป็นหน่วยการวิเคราะห์ (Unit of Analysis) เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือฉบับที่ 1

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ
3. จัดทำตารางแจกแจงคะแนน เพื่อกำหนดคะแนนให้สอดคล้องกับแผนวิเคราะห์ข้อมูลและระเบียบวิธีทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยวิเคราะห์ภาพรวมโดยใช้

สัมประสิทธิ์ความแปรผัน (C.V.) และ กรณีที่สัมประสิทธิ์ความแปรผันมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 10 แสดงว่าสอดคล้องกัน

5. นำไปคำนวณค่าสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

6. นำข้อมูลมาสร้างแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือฉบับที่ 2

1. นำข้อมูลที่ได้จากการตอบคำถามปลายเปิดมาสังเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษาและข้อคำถามที่ต้องการทราบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา ใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) รายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา อยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ซึ่งได้ประเด็นคำถามจากตัวแปรที่มีมัชฌิมเลขคณิตสูงกว่าเกณฑ์ และต่ำกว่าที่กำหนดไว้ คือ 3.50 ของแต่ละด้าน

สรุปผลการวิจัย (Conclusion)

จากการศึกษาผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ทัศนคติของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา

จังหวัดสระบุรี เป็นพหุแนวทาง โดยกำหนดให้ประเด็นที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากกว่า 3.50 เป็นแนวทางในการส่งเสริม มีทั้งหมด 26 ข้อ 79 แนวทาง และประเด็นที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยกว่า 3.50 เป็นแนวทางในการพัฒนา มีทั้งหมด 14 ข้อ 41 แนวทาง

อภิปรายผลการวิจัย (Discussion)

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการค้นคว้าอิสระ มีประเด็นที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อทราบทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้วิจัยได้นำไปสู่การอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 7 ด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับนักเรียน ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับบุคลากร ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับกฎหมายและการควบคุม ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการวางแผนการศึกษา การวิจัย และการประเมินผล ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการเงิน ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับหลักสูตร ตามลำดับ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ขอบเขตของการนำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาไปใช้กับการส่งเสริมชุมชน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารและบุคลากร มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ในด้านต่าง ๆ มีการประชุมวางแผนผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำคู่มือการดำเนินการในทุกกิจกรรมของสถานศึกษา การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสร้างองค์ความรู้ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาแก่บุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกันตนา มั่นจิตร ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า สภาพการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำแนกเป็นรายด้านและโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าครูที่มีประสบการณ์การทำงานตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ประกอบด้วย การรวบรวมข้อมูล ควรมีการกำหนดจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจน ผู้เก็บรวบรวมข้อมูลมีความรู้ความสามารถ และบุคลากรในโรงเรียนให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล มีการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ ผู้ตรวจสอบต้องมีความรู้เฉพาะทางในการตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ควรมีการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล กำหนดผู้รับผิดชอบด้านการประมวลผลข้อมูล พัฒนาเครื่องมือที่ทันสมัยในการประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ควรนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร ใช้ประสานกับหน่วยงานอื่น นำข้อมูลและสารสนเทศมาแสดงในรูปแบบของ Dashboard ด้วย Google Data

Studio และนำมาประกอบในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบในรูปแบบที่เหมาะสมกับข้อมูลและสารสนเทศ การสำรองข้อมูลและสารสนเทศเพื่อป้องกันความเสียหาย และมีระบบรักษาความปลอดภัยข้อมูลและสารสนเทศ และวิวัฒน์ มาตะพาบ ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผลจากการดำเนินงานระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ งานบริหารบุคคล งานบริหารทั่วไป งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารวิชาการ

2. แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี มีทั้งแนวทางการส่งเสริมและแนวทางการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เป็นพหุแนวทาง จากการวิจัยพบว่า การส่งเสริมควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับความรู้และความเข้าใจ ในการดำเนินการตามระบบสารสนเทศที่มีอยู่เพื่อให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้อง การจัดเก็บข้อมูลของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนที่เป็นปัจจุบันผ่านระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (Data Management Center : DMC) สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูที่ปรึกษาในการกำกับติดตามนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันปัญหานักเรียนออกกลางคัน สนับสนุนให้มีการใช้ระบบสารสนเทศด้านทรัพยากรบุคคล หรือ HRIS : Human Resource Information System มาปรับใช้ในการบริหารงานบุคคล ให้เกิดกระบวนการวางแผนอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บข้อมูลบุคลากรของโรงเรียนตามข้อกำหนดระเบียบทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ.2564 มีการประชุมวางแผนการกำหนดหลักสูตร หนังสือเรียน แบบเรียนในแต่ละปีการศึกษา โดยอ้างอิงตามฐานข้อมูลบัญชีกำหนดสื่อการเรียนรู้สำหรับเลือกใช้สถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ การจัดทำระบบสารสนเทศ ที่เกี่ยวกับกฎหมายทางการศึกษา ทบทวนความรู้ จัดทำข้อตกลงในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง การสำรวจและจัดทำข้อมูลด้านการบริหารทั่วไปให้สิ่งอำนวยความสะดวกพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน การดำเนินการทางการเงินที่มีความโปร่งใส จัดทำคู่มือเพื่อการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นตัวแทนจากหลายหน่วยงาน หลายอาชีพ เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ แนวทางการดำเนินการจัดการศึกษา และการประเมินผล และมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สามารถใช้ชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างเท่าเทียมได้ ส่งเสริมความสามารถของบุคลากรให้พร้อมต่อการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนรายบุคคล และการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาในทุกด้านตามกระบวนการขั้นตอนที่ประกอบด้วย การวางแผน ออกแบบและพัฒนาระบบ การบำรุงรักษาระบบ การป้องกันข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล การรายงานผล และการเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สู่สาธารณะ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานของงานวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เป็นพหุแนวทาง ทั้งนี้เกิดจากการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ความร่วมมือในการจัดทำระบบ

สารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี จากบุคลากร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chapelet Pierre เรื่อง Analysis of the Education Management and Information System of Jamaica: Diagnosis and Proposal for Strengthening the EMIS แนวทางการดำเนินการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ทางกายภาพ โรงเรียน ทรัพยากรบุคคล งบประมาณ และการเงิน นักเรียนและการเรียนรู้ เนื้อหาดิจิทัลสำหรับการฝึกอบรมครู และการเรียนรู้ของนักเรียน และ เครื่องมือสำหรับการจัดการเชิงกลยุทธ์ และเงื่อนไขโครงสร้างสองเงื่อนไข โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการกำกับดูแลและการจัดการสถาบัน

ข้อเสนอแนะ (Suggestion)

จากการศึกษาทัศนะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนมวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สถานศึกษาควรมีการวางแผนการดำเนินการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ตามนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเคร่งครัด
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการออกคำสั่งมอบหมายหน้าที่ทางด้านการพัฒนาและส่งเสริมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาแก่บุคลากรตามความสามารถของบุคคลให้มีความชัดเจน
3. ส่งเสริมให้มีโครงการอบรมพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ด้านการจัดเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา อย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีการมอบหมายหน้าที่ทางด้านการพัฒนาและส่งเสริมระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาแก่บุคลากรตามความสามารถของบุคคลให้มีความชัดเจน
5. ควรมีการดำเนินการกำกับ ติดตาม และประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดเก็บระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. ควรมีการจัดทำรายงานการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ในทุกปีการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบปัญหาและเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในครั้งต่อไป
7. นำเสนอผลการวิจัยต่อฝ่ายบริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาระบบสารสนเทศที่พบไปใส่ไว้ในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน
8. ควรมีการบันทึกจำนวนนักเรียนออกกลางคันตามระดับชั้น, เพศ และปีการศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอฝ่ายบริหารกำหนดทิศทางการกำกับติดตามนักเรียน
9. ควรมีการบันทึกข้อมูลมาตรฐานคุณสมบัติของบุคลากรและการสนับสนุนบุคลากร เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ

10. ควรส่งเสริมให้มีการบันทึกข้อมูลเครื่องมือสำหรับการทดสอบ วัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุก ภาวการณ์

11. ควรเผยแพร่กฎปฏิบัติสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานที่สามารถเรียกดูได้สะดวก

12. ควรมีการอัปเดตสถานะเว็บไซต์ของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ

13. ควรมีการจัดสรรทรัพยากรที่พร้อมใช้งานเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้

14. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน

15. ควรส่งเสริมให้มีการจัดทำหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน โดยผู้เรียนมีโอกาสในการเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อให้งานวิจัยเรื่อง ทักษะของบุคลากรต่อระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียน มวกเหล็กวิทยา จังหวัดสระบุรี เผยแพร่ออกไปและเพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักวิชาการและผู้สนใจทั่วไป จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา ที่จำแนกตามการบริหารโรงเรียนทั้ง 4 ฝ่าย

3. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องหรือส่งผลต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา

4. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา

5. ควรมีการวิจัยเพื่อพิจารณาความเห็นจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลว่ามีความต่างกันหรือไม่โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการบริหารข้อมูลสารสนเทศด้าน

การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการประจำปีงบประมาณ 2565.

กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.

ฝ่ายวิชาการ. (2564). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา ปีการศึกษา

2564. สระบุรี : โรงเรียนมวกเหล็กวิทยา.

สิริชัย ดีเลิศ. (2558). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ. นครปฐม : คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). การศึกษาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาและจัดทำฐานข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา เพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการตัดสินใจเชิงนโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง. กรุงเทพมหานคร : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ภาษาต่างประเทศ

Charles C. Villanueva. (2003). Education Management Information System (EMIS) and the Formulation of Education For All (EFA) Plan of Action, 2002-2015. Cooperation with UNESCO Almaty Cluster Office and the Ministry of Education of Tajikistan.